

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел 6.9.2022 г.
C(2022) 6517 final

Г-н Мирослав Иванов
Временно изпълняващ
длъжността председател на
Народното събрание
пл. „Народно събрание“ № 2
BG – 1169 СОФИЯ

Уважаеми господин Председател,

Комисията благодари на Народното събрание за мотивираното му становище относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014 (COM(2022) 150 final).

Това предложение допълва пакета „Подготвени за цел 55“¹ и представлява още един важен принос за целите на Европейския съюз за предотвратяване на опасното изменение на климата и намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. с най-малко 55 % под равнищата от 1990 г., както и за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г., както се изисква от Европейския закон за климата². Емисиите на флуорсъдържащи парникови газове са включени в предложението за изменение на Регламента за разпределяне на усилията³. Допълнителните намаления на емисиите в тази област на равнището на Европейския съюз могат да помогнат на държавите членки да постигнат своите съответни цели и да повишат цялостната ефективност на постигането на свързаните с климата цели. Регламентът за флуорсъдържащите парникови газове е също основният инструмент на Европейския съюз за гарантиране на спазването от негова страна на задълженията по Монреалския протокол за

¹ COM(2021) 550 final.

² Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

³ COM(2021) 555 final.

веществата, които нарушават озоновия слой, по отношение на флуоровъгледородите, които са най-често срещаните флуорсъдържащи парникови газове.

Освен повишаването на амбициите в областта на климата и привеждането в съответствие със съответните международни правила, предложението има за цел да подобри изпълнението и правоприлагането, по-специално по отношение на незаконната търговия с флуорсъдържащи парникови газове, както и да разполага с по-добри и по-ефективни мерки за мониторинг и докладване.

Комисията разгледа внимателно опасенията, изразени в мотивираното становище на Народното събрание, и ги приема много сериозно. Основните опасения са, че предпочитаният вариант, разгледан в оценката на въздействието, придружаваща предложението, увеличава административната тежест и може да доведе до повече незаконни дейности, като се твърди, че потенциалът на вариант 1 не е бил проучен ясно, както и че някои аспекти на предложението не са в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност. Комисията използва възможността да предостави редица разяснения и се надява, че те ще разсеят опасенията, изразени в мотивираното становище.

Що се отнася до амбицията, вариант 1 от оценката на въздействието, придружаваща предложението, не води до намаляване на емисиите и следователно не е напълно съгласуван с целите на Европейския закон за климата за постигане на най-малко 55 % намаление до 2030 г. и неутралност по отношение на климата до 2050 г. Изборът на този вариант би означавал, че намаляването на емисиите, необходимо за постигането на тези цели, ще бъде значително по-трудно и скъпо да се постигне на равнището на държавите членки, налагайки или предприемането на по-малко ефективни и разнородни мерки в сектора на флуорсъдържащите парникови газове, и/или предприемането на допълнителни и следователно по-скъпо струващи мерки в други сектори, за да се компенсират действията на Европейския съюз по отношение на флуорсъдържащите парникови газове, които са осъществими и икономически ефективни, но не са предприети при този вариант. Поради тези причини беше предпочетен вариант 2, тъй като след направения анализ той е в пълно съответствие с целите на прегледа и ангажиментите на Европейския съюз за постигане на намаляване на емисиите, като същевременно не води до прекомерни разходи и представлява пропорционални действия по отношение на други области на икономиката.

Освен това предложението включва няколко нови мерки, които засилват контрола върху вноса и износа и гарантират, че органите разполагат с необходимите инструменти за противодействие на нарушенията на Регламента относно флуорсъдържащите парникови газове и с възможността да налагат ефективни санкции. Според Комисията тези предложени мерки ще спомогнат значително за гарантиране на правилното прилагане на регламента и за противодействие на незаконната търговия с флуоровъгледороди.

По отношение на субсидиарността Комисията отбелязва, че предложението се основава на законодателството на Европейския съюз и на действащия Регламент (ЕС) № 517/2014 за флуорсъдържащите парникови газове, който съществува на равнището на Европейския съюз от 2006 г. насам. Борбата с изменението на климата е трансграничен въпрос, а мащабът на проблема изисква действия в световен мащаб.

Действащият Регламент за флуорсъдържащите парникови газове, както и предложението, съдържа мерки, които забраняват или ограничават употребата или пускането на пазара на флуорсъдържащи парникови газове или продукти и оборудване, които съдържат или чието функциониране зависи от флуорсъдържащи парникови газове. Естествено, с оглед на функционирането на вътрешния пазар на Европейския съюз и свободното движение на стоки е за предпочитане такива мерки да се предприемат на равнището на Европейския съюз. Освен това съгласно Монреалския протокол Европейският съюз се счита за регионална организация за икономическа интеграция и следователно трябва да изпълнява задълженията си по Протокола на равнището на Европейския съюз (например по отношение на докладването, системата за лицензиране, поетапното намаляване на потреблението). Това изисква съответно законодателство на същото равнище: би било много трудно, ако не и невъзможно, да се постигне съответствие чрез 27 различни национални системи. Единственото изключение от клаузата за регионалните организации за икономическа интеграция е графикът на Протокола за поетапно намаляване на производството на флуоровъглеродороди, за който се изисква спазване на равнището на държавите членки. Все пак някои държави членки поискаха производството да се регулира и на равнището на Европейския съюз, тъй като това ще увеличи гъвкавостта за засегнатите дружества.

Що се отнася до пропорционалността, предложението гарантира, че след като бъде приет, новият регламент за флуорсъдържащите парникови газове ще доведе до допълнително намаляване на емисиите на целевите вещества в съответствие с ангажиментите и задълженията на Европейския съюз съгласно Европейския зелен пакт и Европейския закон за климата и ще осигури спазването на Монреалския протокол от страна на Европейския съюз.

Предложените мерки се основават на задълбочена оценка за тяхната рентабилност, която показва, че пределните разходи за намаляване на емисиите за всеки сектор са в рамките на диапазона, който се очаква да имат другите сектори в икономиката, за да се осигури необходимият преход към неутралност по отношение на климата до 2050 г. Освен това в дългосрочен план мерките за смекчаване ще доведат до общи намаления на разходите. Някои от мерките ще доведат до леко увеличаване на административната тежест за промишлеността, но някои от тях са от съществено значение за спазването на Монреалския протокол, а други са необходими за улесняване на правилното прилагане на правилата, както и за наблюдение на бъдещите заплахи. Нито една от последните мерки не е свързана с високи разходи.

Равнището на ползите от тези мерки не би могло да бъде постигнато по същия икономически ефективен начин за промишлеността и държавите членки чрез въвеждането на 27 различни допълнителни политики за флуорсъдържащите парникови газове в държавите членки.

Що се отнася до актуалното състояние на законодателния процес, в момента Комисията и съзаконодателите провеждат обсъждания във връзка с предложението. Съответната работна група на Съвета започна обсъждания по предложението и на 2 юни 2022 г. Европейската комисия го представи на Комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните на Европейския парламент. Надяваме се, че ще може сравнително бързо да бъде постигнато споразумение, което да позволи новите правила да започнат да се прилагат от 2024 г.

Мотивираното становище беше предоставено на представителите на Комисията в текущите преговори между съзаконодателите — Европейския парламент и Съвета — и ще бъде част от тези обсъждания.

В отговор на подробните коментари от по-техническо естество, съдържащи се в мотивираното становище, Комисията препраща към приложеното тук приложение.

Комисията се надява, че разясненията, дадени в настоящия отговор, ще отговорят на въпросите, повдигнати от Народното събрание, и очаква да продължи политическия диалог с него и в бъдеще.

С уважение,

Франс Тимерманс
Изпълнителен заместник-председател

Марош Шефчович
Заместник-председател

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
За Генералния секретар

Martine DEPREZ
Директор
Вземане на решения и колегиалност
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Комисията разгледа внимателно всеки от въпросите, повдигнати от Народното събрание в мотивираното му становище, и предлага следните тематично групирани бележки.

1) Субсидиарност

В мотивираното становище се изразяват опасения, че принципът на subsidiarity не е спазен по отношение на i) някои правомощия за приемането на делегирани актове, по-специално тези в член 16, параграф 3, член 17, параграф 7, член 24 и член 25, ii) предложената забрана за търговия с флуоровъглеродороди с държави, които не са ратифицирали изменението от Кигали на Монреалския протокол, и iii) липсата на показатели, която не позволява пълна оценка на предложената цена за разпределение на квотите, забраните за пускане на пазара и датата на прилагане на регламента.

Що се отнася до делегираните правомощия, както правилно се посочва в мотивираното становище, оправомощаването, предоставено на Комисията, е предмет на строги ограничения, включително това, че съществените елементи на дадена област не могат да бъдат предмет на делегиране на правомощия. Комисията счита, че предложението спазва тези правила.

По-специално предложението гарантира, че Комисията е оправомощена да изменя или допълва правилата, установени в регламента, за да се вземат предвид научните или техническите промени, формулирани в решенията на страните по Монреалския протокол. Това е типичен случай, при който делегираните правомощия се използват в законодателството на Европейския съюз и това оправомощаване е от съществено значение за осигуряване на бързото привеждане в съответствие с новите международни правила и промени.

Предложението също така гарантира, че Комисията е оправомощена да реагира, когато това е необходимо, за да се предотвратят сериозни смущения на пазара или да се гарантира, че механизмът за разпределяне на квоти функционира според очакванията, в съответствие с целите на регламента. Това необходимо оправомощаване е строго ограничено до адаптирането на два несъществени елемента на системата за разпределяне на квоти, а именно i) цената за разпределение на квотите и ii) разпределението на оставащата квота.

Следва да се отбележи, че правомощията, предоставени на Комисията по отношение на възможността за въвеждане на допълнителни мерки за засилване на мониторинга на флуорсъдържащите парникови газове при определени специални митнически режими и възможността за въвеждане на правила относно вноса и износа на продукти от и за държави, които не са ратифицирали изменението от Кигали на Монреалския протокол, са включени в действащия Регламент (ЕО) № 1005/2009.

Позволяваме си също така да припомним, че Комисията трябва да се консултира с експерти от държавите — членки на Европейския съюз, преди да приеме делегирани актове. Освен това Европейският парламент или Съветът на Европейския съюз могат да оттеглят делегирането на правомощия на Комисията. В допълнение приет от Комисията делегиран акт може да влезе в сила само ако Съветът или Парламентът не повдигнат възражения в рамките на срока, определен в основния акт, който в настоящия случай е два месеца.

*По отношение на **забраната за търговия с трети държави** следва да се отбележи, че Монреалският протокол забранява търговията с флуоровъгледороди, считано от 1 януари 2033 г., с всички страни, които не са ратифицирали изменението от Кигали. Тази забрана трябва да бъде транспонирана в Регламента за флуорсъдържащите парникови газове, тъй като това е инструментът, който гарантира, че Европейският съюз спазва международните си задължения, свързани с флуоровъгледородите. В предложението влизането в сила на забраната беше изтеглено малко напред във времето (считано от 1 януари 2028 г.), за да се осигури стимул за своевременна ратификация от останалите страни и да се гарантира, че глобалните мерки за намаляване на флуоровъгледородите, съдържащи се в изменението от Кигали, водят до предвидената полза за климата.*

*Що се отнася до **качествените и количествените показатели**, Комисията отбелязва, че изброените целеви показатели имат за цел измерването на цялостния успех на регламента и постигането на петте цели на прегледа. Така например последствията от системата за квоти и забраните са отразени в целевия показател за цел А, свързан с намаляването на емисиите, докато последствията от цената на квотите са свързани предимно с целевия показател за цел В за подобряване на изпълнението и прилагането на поетапното намаляване. До 1 януари 2033 г. Комисията ще публикува доклад за изпълнението на регламента. По този повод тя ще направи по-подробна оценка на въздействието на отделните мерки, както беше направено при оценката на действащия регламент за флуорсъдържащите парникови газове.*

2) Пропорционалност

В мотивираното становище се изразява загриженост, че принципът на пропорционалност не е спазен, тъй като предложеното задължение за използване на флуорсъдържащи парникови газове с потенциал за глобално затопляне 2 500 или повече за поддръжката или сервизното обслужване на хладилно оборудване, освен ако тези газове не са рециклирани или регенерирани, ще доведе до значителна административна и финансова тежест за малките и средните предприятия в България.

Позволяваме си да подчертаем, че предложеното задължение вече съществува в Регламента за флуорсъдържащите парникови газове, който е в сила от 1 януари 2020 г., за хладилното оборудване с количество за зареждане, равняващо се на 40 тона CO₂ или повече. С предложението се премахва прагът от 40 тона, но не се

забранява използването на такова оборудване, нито обслужването му с флуорсъдържащи парникови газове; с него само се гарантира, че такива силно загряващи газове не се произвеждат за тази цел, като се изисква газовете да бъдат регенерирани или рециклирани (вече използвани). Обикновен процес на почистване, който не е свързан със значителни разходи, ще бъде достатъчен, за да се изпълни стандартът за рециклиране. Освен това за този вид съществуващо оборудване обикновено е възможно просто да се използва хладилен агент с потенциал за глобално затопляне под 2 500.